

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Pe pošti prejemnik velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemnik velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Narečnine prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 30.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 13 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob 1/8. uri popoldne.

Štev. 243.

V Ljubljani, v sredo 22. oktobra 1890.

Letnik XVIII.

Deželni zbor kranjski.

(Tretja seja, dné 21. oktobra.)

(Konec.)

Poslanec Hribar poprime pri tej točki besedo in graja sestavo letošnjih računskih zaključkov, kateri so tako nejasno sestavljeni, da človek iz njih ne more razviditi pravega stanja. Temu pa ni kriv deželni računski urad, čegar računski zaključki so bili prejšnja leta jasni, ampak večina finančnega odseka, ki je, ne zmenivši se za pogovore in svaritve nekaterih udov, lani sklenila, da naj se računski zaključki predrugačijo. Po letošnji skušnji ne bode kazalo drugzega, kakor vrniti se k prejšnji obliki, kar bode najboljšje zadoščenje računskemu uradu.

Poročevalec Šuklje odgovarja predgovorniku, da finančni odsek ni kriv letošnje oblike računskih sklepov. On je lani pač zahteval, da naj računski urad računске sklepe predlaga v drugačni, bolj jasni podobi, ker po njegovem mnenju prehajalni troški ne spadajo v računске sklepe, ali take podobne, kakoršno imajo letos, finančni odsek ni zahteval in ukazal.

Poslanec Hribar ni stavil nobenega predloga, ker bode pri proračunu deželnega zaklada prilika, reč še enkrat obravnavati, oziroma stavljati kake nasvete. Številke računskega sklepa ni napadal nihče, in so vsi glasovali za potrditev njegovo.

Po rešitvi in potrditvi računskega sklepa deželnega zaklada poroča poslanec Gorup o računskem sklepu deželnega posojilnega zaklada za leto 1889. Prihodkov rednih in izrednih je bilo 3.000.647 gld. 25 kr., to je za 77.093 gld. več, kakor se je bilo proračunilo, ker se pri proračunu ni oziralo na obresti aktivnih obligacij, na izžrebane aktivne obligacije in na raznim zakladom za 66.563 gld. 50 kr. prodane obligacije. Potrebščina redna in izredna je znašala 3.126.102 gld. 40 1/2 kr., in je bila mimo proračuna za 247 gld. 90 1/2 kr. manjša, ker

so se znižali troški deželne komisije za 23 gld. 79 kr., lokalnih komisij za 485 gld. 93 kr., dohodarina zemljiško-odveznega dolga za 5 gld., in razni drugi troški za 509 gld. 84 1/2 kr.

Vsled tega, da je bilo na jedni strani več dohodkov, na drugi pa manj troškov, ni bilo deželnemu zakladu treba dati proračunjenе dotacije 97.858 gld. 18 kr., ampak le 12.096 gld. 37 1/2 kr., in sicer je dal deželni zaklad tekom leta posojilnemu zakladu dotacije za . 135.496 gld. 37 1/2 kr. nasprotno je pa posojilni zaklad oddal tekom leta deželnemu zakladu preostankov za 123.400 " — " tako da faktična dotacija

znaša le 12.096 gld. 37 1/2 kr.

Deželni zbor pritrdi temu računskemu sklepu, ravno tako tudi proračunu omenjenega zaklada za leto 1891. Skupna potreščina bode znašala 216.614 gld., zaklada pa 138.631 gld., ter bode primanjkovalo 77.983 gld., katere bode treba pokriti iz deželnega zaklada.

Iz te seje je še omeniti, da je deželni zbor pri računskem sklepu prisilne delalnice rešil prošnjo paznika Franceta Bajca za umirovljenje ter mu dovolil pokojnine letnih 180 gld.

Ob 1. uri popoldne sklene deželni glavar sejo in prihodnjo sejo napové za petek, 24. t. m. Na dnevnem redu bode med drugim postava gledé vravnjanja učiteljskih plač, o kateri tudi letos poroča poslanec Klun. Tudi proračun učiteljskega pokojninskega zaklada in ž njim sklenjene prošnje pridejo v petek na vrsto.

Magjarizem.

(Konec.)

Ako se spustimo z vrhunca historičnega življenja in delavnosti Magjarov pobleže k narodnej muožini, pa tudi v sredini poslednjih ne bomo našli nobene enakorodnosti, kajti na Ogrskem se najde komaj ena županija ali eno mesto, ki bi bilo na-

seljeno s samimi Magjari. Povsodi so oni pomešani z drugimi narodnostmi in sicer v znatnem številu, ki večkrat presega število Magjarov po trikrat, celo po desetkrat. Na Ogrskem ni mesta, ki bi se mogel imenovati povestniško središče naroda, njegova Atena, Rim ali Pariz. Budimpešta se je povzdignila še-le v novejšem času, a večina njenega prebivalstva pripada k inorodcem slavenskega porekla. Čistejši v magjarskem smislu so Kecskemet, Debreczin, Ose-gled, ki nimajo nobene znamenitosti in niso imeli nobene važnosti v kulturnej zgodovini. Da, to ni nič čudnega, vsaj magjarizem nima svoje zgodovine. Zastonj bi mi iskali njegovih znamenj v zgodovini Ogrske arpadovega, andžuvindskega ali jagelonskega časa. On se je razvijal na slavenskih koreninah pod silnim uplivom najpoprej Bizanta, kasneje Rima, a potem Nemčije.

Magjari niso imeli nobenega vpliva v turškeji dōbi, ko se je vse historično gibanje preneslo iz magjarskih dolin v rumunske, ruske in slovaške gore. Tudi posled izgonu Turkov iz Ogrske po Nemcih, v zvezi s Poljaki in Rusi, mi jako dolgo ne slišimo nič o Magjarih. Še-le v XIX. veku, posebno v tridesetih letih, imajo se Magjari zahvaliti pokroviteljstvu Meternihovemu, ki je hotel zgrabiti Slavene, da se je pokazal magjarizem počasi kot politična doktrina in ob enem kot neki izkustveni mehanizem, prizvan, da služi svrham dunajske politike. Njegov razvitek je bil nekaj časa zadržan po punktu l. 1848. in po pohodu ruskih čet za Karpate; ali l. 1860. je prišel magjarizem zopet v milost na dvoru ter se je l. 1867. povzdignil do gospodstva nad Ogrsko, in v nekaj stopinji tudi do vrhovnega značenja v Avstriji.

Ali ker se njegova važnost ne oslanja na njegovo notranjo silo, niti na domoljubje naseljenja, niti na naobražene njegove razrede, nego edino na varstvo in pokroviteljstvo „silnikov sveta“, ne more nobeden reči, da je njegova bodočnost popolnoma zavarovana.

LISTEK.

Radinje.

Zgodovinska povest Jana Podhajského. — Poslov. V. Z. (Dalje.)

Ta dogodek je nemilo pretresel zlasti vaščane, ki so bili zbrani na velikem dvorišču in jih ni malo prestrašil. Tiho so govorili sedeč okoli velikih ognjev, in se z žalostjo spominjali srečnih časov, ko so mogli sedeti mirno pri kaminih v varnih svojih hišah in se veselo pogovarjali in peli vesele pesni.

V samostanu niso vedele nune o tem, kar se je zgodilo na dvorišču. Bile so ravno pri večernih molitvah. Tudi duhovniki, ki so bivali pri tem samostanu, sedeli so s proštom v cerkvi. Ravno je dal zvon znamenje, da so se končale molitve, končal je že trdovratni taborec življenje na vrbi.

Prošt je stopil iz cerkve in za njim drugi duhovniki, da bi videli, kaj se godi na dvoru, kako je kaj ljudem, posebno prestrašenim ženam in njihovim otrokom, ali komu kaj manjka. Videli so, predno so šli k molitvam, da je postavil Žižka svojo vojsko na holmu, in sedaj so prišli pogledat ta tabor.

Samostanski vodja Diviš jim je razlagal natanko vse in je prepričeval bolj in bolj, da se ni treba

bati teh pobeglih seljakov, katere bodo zapodili takoj njegovi hrabri bojovníki. V tem so prišli do vrbe na konci poslopja.

„Oj, kaj je pa tam?“ zaupil je prošt in napejal svoje oči, da bi razločil, kaj visi na vrbi.

„To, gospod, je le predhodnik onih, ki bodo še viseli tu in drugod. To je vjet taborec, katerega sem dal obesiti, ker ni hotel prestopiti v naš tabor.“

„Gospod Diviš, ti si prekoračil pravico svoje oblasti; do tega nisi imel dovoljenja. Zakaj si končal nepotrebno človeško življenje, čeprav sovražnikovo? Gospod, za to se boš moral zagovarjati pred menoj in materjo opatinjo.“

„Ah, kaj veš ti, gospod prošt, o vojski in njenih pravicah. Res, da sem v samostanski službi, ali vi vsi ne veste, kaj je vojska in mi ne morete zapovedovati in dajati svete.“

„Kar se tiče obrambe samostana, zanesemo se popolnem vsi na-te; ali takega ravnanja ne zahteva varstvo samostana. Kakor hitro zapustiš službo, védi, da te čaka pravica.“

„Ah, kaj se ti, duhovnik, mešaš v take stvari in govoriš nerazumne besede o tem, česar ne razumeš? Pojdi raji v svojo sobo in tam študiraj iz debele knjige latinske besede!“ rekel je Diviš prezirno proštu, svojemu gospodu.

„Gospod Diviš, pozabljaš, s kom govoriš tako smelo. Veš, da sem ti nerad izročil samostan v varstvo, ker sem te poznal, da si bahač, ki ima več hlabrosti na jeziku, kakor v srci, ker vem, da si svojeglaven, da nisi sposoben za vodjo, ker nimaš mirne narave. Ali ti si prosil mater opatinjo, da bi govorila za-te, da bi te ne zadela sramota, da bi te izpodrinil kak drug iz službe, ko si vendar toliko časa služil v samostanu. Jaz sem poslušal mater opatinjo in ti poveril poveljništvo v tako nevarni dōbi. Ali védi in čuj, da od tega trenutka prestaneš biti samostanski zapovednik in da izročim poveljništvo drugemu, na katerega sem že poprej mislil, Ambrožu z Dobran.“

Tedaj se ni smejal Diviš z Bora, temveč povesil osramočen glavo; ali kmalu jo je vzdignil in pogledal z zasmehom na prošta in rekel: „Izganjaš me iz samostana ali vzameš mu zdatno pomoč.“

„Ne držim te tu, a tudi ne izganjam te; stōri, kakor se ti ljubi.“

„Ostanem tukaj, čeprav si mi vzel poveljništvo in je izročil temu mladiču.“

Odstavljeni poveljnik je šel stran in se pomešal med nekatere oborožence. Vsi so že videli, da je sedaj poveljnik Ambrož Dobranski.

V tem se je ravsvetlila najedenkrat temna noč, katera je legla mej tem na zemljo. Gorela je vasica

V resnici del magjarskega prebivalstva, ki sodeluje v „magjarizmu“, ne samo, da ne sestavlja večine, nego se komaj približuje na 10—15 % vsevkupnega števila ogrskih državljanov. Celó niso vsi Magjari udani tej kakor se zdi narodnej, v resnici pa birokratske ideji. Kot privrženci te ideje se javljajo v glavnem oni ljudje, brez razlike porekla, ki morejo in želé upotrebiti to idejo v svoje osebne svrhe in koristi.

Magjarizem — to je molzna krava, ki stoji na porabo ljudem raznega porekla, ki so večidel v službi, odvisni in ki so se zbrali od vseh strani, da si zadobé imetek. S te strani je treba promatrati magjarska ministerstva, parlament in raznih vrstí denarne zavode, hranilnice, banke, železniška podjetja, brezbrojne administrativne službe, posebno finančialne v glavnem mestu in županijah. Samo neki, ki se zanimajo za te službe, jih opravljajo vestno. Za večino je dovolj to, da oni samo pokazujejo svoj večidel renegatski magjarizem. Celó šole, višje, srednje in nižje so sedaj predane na žrtvo temu nove mode Molohu, ki na ta način požira vso inteligentno mladino t. j. bodočnost zemlje. Pri takšnem izvračanju vseh pojmov o pravici in pravičnosti, o svetosti rodni sporocil, narodnih idealov ni nič čudnega, da je magjarizem postal sinonim in sopotnik najgrjega materijalizma, oportunitizma in demoralizacije! Pa kako se je na ta način razširilo polje za razne koristolovce, najbolj za žide, katerim se je posrečilo, pod krinko magjarizma osvojiti znamenite del premakljivih in nepremakljivih kapitalov na Ogrskem, ter so zadali težak vdarec národnemu blagostanju, ki se more komaj še kdaj popraviti.

V mnogih črtah je magjarizem soroden s polonizmom, ki ima tiste pretenzije na podložne tujih narodnosti. Ali vendar je poljsko plemstvo, pa tudi sploh poljska inteligencija zvezana s svojim narodom z mnogimi občenimi in splošnimi čuvstvi in interesi. Ona vendar goji nekakšne ideale: religiozne, politične in društvene. Nič tega se ne nahaja v magjarizmu. Po porodu svojem more biti on imenovan nezakonski sin Metternicha, ali kakor neki pravijo „opica, ki jo je izumil Nemec“. Po svojem značaju je on podoben legiji angleških činovnikov in drugih koristolovcev v Indiji.

Po zgodovinskem njegovem značenju ga moremo prispodobiti s zlovestnimi novimi poskusi, ki se včasí pojavljajo na starih državnih organizmih ter morejo privedi do končne propasti, ako se o pravem času ne odstranijo z zdravilnimi sredstvi.

Imenik podružnic družbe sv. Cirila in Metoda.

(Dalje.)

24. *Idrija*: 1. —, 2. Alojz Novak, 3. Fran Lapajne. Namestniki: 1. Ant. Levstek, 2. Fr. X. Goli, 3. Fran Kos. Pokrovitelj 1, ustanovnikov 11, letnikov 24, podpornikov 12, skupaj 48. Gld. 15-19.
25. *Brdski sodniški okraj*: 1. Ivan Vrhovnik, župnik v Št. Gotardu; 2. Janko Krsnik, graščak; 3. Ivan Janežič, nadučitelj v Dobu. Pokrovitelj 1, ustanovnikov 8, letnikov 59, podpornika 2, skupaj 70. Gld. 68.—.
26. *Poljanska dolina*: 1. Jernej Ramoveš, župnik v Poljanah; 2. Val. Subić, podobar; 3. Franjo Grošel,

pod samostanom in v trenutku se je pokazalo mnogo požarov po vsi okolici. Taborci so si svetili k večerji in ložje so videli jasno vso pokrajino in ložje varovali, da bi se ne približal nihče neopažen k njihovem taboru. Iz plamena se čuje mukanje živine, ki je ostala tu in tam v hlevu; psi so tulili žalostno in niso hoteli zapustiti podirajočih se koč, katere so tako dolgo zvesto stražili.

Vaščani zbrani na samostanskih nasipih so vili roke, gledaje, kako padajo njihova stanovišča na zemljo, kako leté na tla strehe in trami, kako prsé iz njih iskre na vse strani.

Ves samostan je bil po požaru tako razsvetljen, da se je videlo kakor ob jasnem dnevu. Vrste gostih samostanskih oken so se rudečile v škrlatni zarji, in krvav žar se je videl na nebu in po okolici se je čulo vpitje množ, žená in otrok po zimski planjavi.

„Le počakajte, morda boste jutri še bolj plakali“, rekel je bivši vodja, pogovarjaje se tiho z nekoliko samostanskimi vojniki. Pregovarjal jih je, da bi izdali meniški tabor, v katerem morajo živeti kakor kaki menihi. „Ako kak meznik po vojaško zakolne tako prijazno skozi zobe, že se križajo menihi in če zvedó nune o tem, začno takoj moliti in zdihovati. Kaj nam je mari za tako življenje? Piti je prepovedano, vojaške igre so prepovedane, o ljubezni nežnih deklic še govoriti ni!“ Gosp. Diviš je

posestnik. Namestniki: 1. Fran Petrovčič, župnik na Trati; 2. Radivoj Rant, učitelj; 3. Alojzij Giacomini, posestnik. Pokrovitelj 1, ustan. 3, letnikov 41, podp. 11, skupaj 55. Gld. 11-15.

27. *Meniševska, sedež Begunje pri Cerkljici*: 1. M. Kljun, ekspozit; 2. Josip Zirovnik, nadučitelj; 3. T. Bonač, posestnik. Namestniki: 1. Juraj Meden, posestnik; 2. Fr. Otoničar, 3. Josip Meden. Ustanovnikov 10, letnikov 26, podpornikov 5, skupaj 41. Gld. —.—.
28. *Cernomelj*: 1. Fran Setina, učitelj; 2. R. Justin, učitelj; 3. Janko Schweiger, posestnik. Ustanov. 5, letnikov 34, podpornika 2, skupaj 41. Gld. —.—.
29. *Vipavska*: 1. Mat. Erjavec, dekan; 2. Rud. Dolenc, 3. Radoslav Silvester. Namestniki: 1. Št. Tomšič, 2. M. Arko, 3. Anton Hrovatin. Ustanovnikov 16, letnikov 39, skupaj 55. Gld. 23.—.
30. *Litijska*: 1. Jernej Zupančič, duhovnik; 2. L. Svetec, c. kr. notar; 3. Fran Knaflič, posestnik v Smartnem. Namestniki: 1. Fran Podkrajšek, načelnik žel. postaje na Savi; 2. Martin Molek, župnik; 3. J. Ravnihar, nadučitelj v Litiji. Ustanovnikov 5, letn. 37, podpornikov 30, skupaj 72. Gld. 75.—.
31. *Krško in okolica*: 1. Dr. Jurij Sterbenec, dekan v Leskovcu; 2. Ferdo Černovšek, uradnik v p. v Krškem; 3. —. Nam.: Dr. Lovro Mencinger, advokat, Ustan. 7, letnikov 32, skupaj 39. Gld. 10-54.
32. *Vrhnjski sodniški okraj*: 1. Iv. Koprivnikar, dekan na Vrhniki; 2. Anton Flis, 3. Jožef Lenarčič. Nam.: 1. Gabrijel Jelovšek za Vrhniko, 2. Jožef Verbič za Borovnico; 3. Ivan Grudenc, Simon Ogrin, podobar. Pokrovitelj 1, ustanovnikov 17, podpornikov 32, skupaj 50. Gld. 42-40.
33. *Logatec*. Gld. 17-90.
34. *Smlednik in okolica*: 1. Henrik baron Lazarini, graščak; 2. Primož Oblak, 3. Anton Pavlin. Namestnik: 1. Josip Keršič. Ustanovnikov 11, letnikov 56, podp. 1, skupaj 68. Gld. 38-61.
35. *Ženska podružnica za Bistriški okraj na Notranjskem*: 1. Sofija Sabec, posestnica; 2. Marija Hladnik; 3. Iv. Ličan. Nam.: Pavlina Bachman. Ustanoviteljic 12, letnic 68, podpornic 22, skupaj 102. Gld. 40.—.
36. *Žužemberk in okolica*: 1. —, 2. —, 3. Janez Zorec, trgovec v Žužemberku. Ustanovnikov 7, letnikov 25, skupaj 32. Gld. 2-95.
37. *Naklo z okolico na Gorenjskem*: 1. —, 2. —, 3. Fran Pavlin, posestnik v Podbrezji. Skupaj 30. Gld. 21-69.
38. *Kamnik z okolico*: 1. Luka Bergant, posestnik; 2. Jos. Fajdiga, 3. Anton Pintar. Namestnik: Mart. Novak. Ustanovniki 4, letnikov 60, podpornikov 20, skupaj 84. Gld. 80.—.
39. *Cerklje na Gorenjskem*: 1. Andrej Vavken, župan; 2. M. Kos, učitelj; 3. Radoslav Hočvar, farmacevt. Skupaj 100. Gld. 115-80.
40. *Kostanjeviški okraj*: 1. Viktor Rosina, notar; 2. Josip Rohrman, koncipijent; 3. M. Novak, okrajni sodnik. Namestniki: 1. Damijan Pavlič, župnik; 2. —, 3. Ivan Gregorič. Ustan. 6, letnikov 46, skupaj 52. Gld. —.—.

(Dalje sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 22. oktobra.

Notranje dežele.

Združenje Dunaja z okraji ima vedno več nasprotnikov. Sedaj se je oglašil proti tej obliki združitve veljavni, nekako med strankami stoječi poslanec Schöffel, ter poudarjal, da ne gre siliti predkrajev v zvezo, ako tega sami nočejo. Sploh, — pravi, — bi imelo tako združenje za dežele dolenje-avstrijske, kakor jih ima, osnovani dualizem za skupno državo. — Pri tramvaju poslujoči delavci še vedno nočejo prijeti za delo. Ustavilo je službo kakih 1800 ljudij, petina voznikov se ni pridružila „stavkarjem“, a vožnjo jim je prepovedala policija, ker se je bala, da jim bodo tovariši branili vožnjo; plačilo pa dobivajo, kakor bi opravljali svojo službo.

Župan stovežate zlate Prage je zopet izvoljen prejšnji župan dr. Šolc s 57 glasovi; dvajset listov je bilo oddanih praznih. V svojem zahvalnem nagovoru za izvolitev je omenjal, da naj bodo vsi mestni zastopniki jedini v namenu, dasi

poznal dobro te, katerim je to govoril; vedel je, da se mu ne bo treba dosti truditi, da bi je pregovoril k izdajstvu. Dogovorili so se, da zapusti Ježek, meznik uren kakor mačka, zvít kakor gad po noči tajno samostan in se priplazi v Žižkov tabor, da mu poroči, da so v samostanu prijatelji, ki mu bodo pomagali pri obleganji. Ako dospé Ježek srečno v husitski tabor, naj vzdigne v zrak gorečo bakljo. Iz tega spoznajo, da je prišel tje brez ovire in opravil srečno posel.

V trenutku ni bilo Ježka v samostanu. Izdajalci so gledali skrbno na planoto proti taboru sovražniškemu, kateri je še nekoliko razsvetljeval ugašajoči ogenj. Zagledali so črno postavo, premikajočo se po beli snežni plošči. To je gotovo Ježek, ki gré v Žižkov šotor.

V taboru so zagledali mrtvo bojnikovo truplo, ki je viselo na deblu. To je razburilo zeló vojnike in klicali so: „Osvetimo te, osvetimo te krvavo!“

V samostanu in v taboru je bilo tiho, kakor je navadno pred nevihto.

V tem so zagledali izdajalci nad taborom plamen, ki je zletel visoko v zrak in za nekaj časa ugasnil, ko je padel na zemljo. Prepričali so se, da je Ježek srečno izvršil svojo nalogo.

(Dalje sledi.)

so morda sredstva v dosego tega namena različna. — Obravnave pravne komisije niso dosedaj ničesar posebnega dognale; upanje vendar še ni izginilo pri Nemcih in čeških veleposestnikih, da bi se sprava ne mogla uresničiti. — Zaradi deželne razstave imeli so Čehi in Nemci pri ces. namestniku skupen razgovor: ob tej priliki je dr. Hallwich v imenu Nemcev omenjal, naj se vsled elementarnih nezdob na Češkem odloži deželna razstava za jedno leto, vzlasti tudi zato, ker se do tedaj popolno razjasni političen položaj na Češkem, in bodo vedeli Nemci, ali se jim je vdeležiti razstave, ali ne.

V solnograški deželni šolski svet sta izvoljena namesto prejšnjih grofa Chorinskega in Al. Winklerja poslanci Lienbacher in dr. Rottensteiner. — Novi župan v Solnogradu bode liberalni advokat dr. Huber, ker je dosedanji dr. Schuhmacher postal deželni glavar.

Vnanje države.

Rusija. Iz Peterburga se poroča 20. t. m. listom: Ruski poslanik v Carjigradu, Nelidov, in ruski zastopnik v Bukreši, Hitrovo sta došla danes v Peterburg. Ruski poslovodja v Atenah, Onou, in ruski zastopnik v Belem Gradu, Persiani pridejo jutri v rusko prestolico. Shod ruskih diplomatov ima za vzhod, kakor pišejo tukajšnji listi, važen pomen. — Kakor pišejo nekateri časniki, opustil je carjevič misel na nameravano popotovanje.

Nemčija. V Nemčiji se vrše velike priprave za Moltkovo 90letnico dné 26. oktobra. Cesar Viljem namerava neki maršalu Moltkeju take časti skazati, s kakeršnimi ni bil počaščen še noben pruski vojskovodja. Slavnosti se bodo vdeleževali tudi nadvojvodi Hesenski in Badenski. Maršal Moltke pride dné 26. oktobra v Berolin. Prostori za slavnostni sprejem v poslopji generalnega štaba so neki že pripravljeni. Povodom Moltkove slavnosti bode izročila akademija umetelnosti in vseučilišče maršalu adresno. Veteranci in dijaki mu nameravajo prirediti bakljado. Kakor piše „Osts. Ztg.“, pridejo k tej slavnosti na povelje cesarja Viljema dné 26. oktobra vsi zapovedujoči generali v Berolin.

Italija. Iz Rima se poroča 20. t. m. listom: Italijanski ministerski predsednik Crispi sešel se bode brzkone koncem meseca oktobra ali v začetku meseca novembra v Napolji s Caprivijem, sedanjim nemškim državnim kancelerjem.

Francija. Boulanger je objavil v nekem listu pismo, v katerem zopet priporoča prijateljsko zvezo med Francijo in Italijo. Ko se je vklonila Italija, — pravi Boulanger, — na povelje Bismarckovo kot vazal Nemčiji, naložila si je sila težka bremena. Tudi od Avstrije naj ne pričakuje Italija nikakega dobička, pač pa jo silijo njeni lastni interesi, da se tesno zveže s Francijo.

Švica. Dné 19. oktobra so imeli v Oltnu odposlanci prostomišljakov vseh kantonov shod, na katerem so sklenili, poprositi zvezna oblastva, naj se ugoti prošnji prostomišljakov freiburškega kantona, v kateri so prosili za pregled uprave in za sprejem določbe, da bi občine volile občinske predstojnike ne pa vlada.

Nizozemsko. Obe zbornici ste imeli te dni osnovati shod, da bi se posvetovali o takojšnji ustanovitvi regentstva. Toda shod se ni izvršil in seja je bila odložena za osem dnij. Gotovo je stanje kralja jako slabo, ker se tako nujno kaže potreba, da se osnuje regentstvo.

Anglija. Salisbury se je mnogo pogovarjal dné 17. t. m. z italijanskim poslanikom grofom Torniellijem, v katerem je Salisbury izrazil željo angleške vlade, da bi se obnovilo pogajanje mej Anglije in Italijo z ozirom na vpravno méj med angleškim in italijanskim ozemljem v Afriki. Na to je opomnil grof Tornielli, da goji tudi Italija iste želje. Pogajanje se utegne v kratkem zopet pričeti. — Kakor poročajo najnovejša poročila pripoznala je tudi angleška vlada braziljsko republiko.

Turčija. Pogajanje med grškim patrijarhom in turško vlado se je pričelo. Če tudi so med njunimi zahtevami načelna nasprotja, vendar je upati, da se reši to vprašanje v kratkem mirnim potom. Grške cerkve so sicer zopet otvorene, toda služba božja v njih se ne opravlja. Nadalje se poroča iz Carjigrada, da se ni povodom nekega grškega pravoslavnega pogreba 20. t. m. vdeležil noben duhovnik v ornatu pri pogrebem obredu, vsled česar je bilo slišati mnogo nezadovoljnosti in na patrijarha naperjenih hudih besed.

Izvirni dopisi.

Iz Ilirske Bistrice, 20. oktobra. Letino imamo pri nas še precéj dobro, nekatere vasi so vsega prav obilno pridelale, drugim sevéda je toča napravila mnogo škode.

Lepi denarji, katere so ljudje za češplje prejelí, bodo ljudstvo spodbujali, da se bode še bolj marljivo lotilo rodno drevje saditi in požlabnovati. Sploh se sme reči, da bode letošnje leto siromašnemu kmetu saj nekoliko zacelilo rano, katero so mu minole slabe letine zadale.

Naša dekliška šola, katero vodijo vrle redovnice „de Notre-Dame“, jako dobro napreduje.

Letos imajo v treh razredih že 140 šolaric, in tudi jih imajo nekoliko v ustavu v vzgoji. Bog povrni dobrotniku in blagoslovi ustav, da bi mnoga leta tako uspešno deloval v prid in korist našim deklicam. Tudi naša deška štirirazredna šola je vdobila novo moč v mladem, marljivem učitelju; tako ima sedaj vsaki razred učitelja ali učiteljico.

Vidite torej, da smo pri nas v šolskih zadevah v prav dobrih razmerah.

Jesenska suša je bila tudi pri nas jako huda. Vsi studenci, vsi vodnjaki so bili suhi; s Pivke in iz Čičev, po več ur daleč, so ljudje v Bistrico po vodo hodili. Zdaj nam je v tem oziru nekoliko pomagano, ker je zdaten dež zemljo pomočil; vendar so do sedaj vodnjaki še zelo prazni. Po bližnjih istriških gorah se belí sneg in mrzla burja jemlje drevesom zadnje listje.

Ako Vam še povém, da je tudi letos jako mnogo ljudij iz župnije trnovske odpotovalo v gozde tujih dežel, kjer si bodo skoro pol leta v težkem delu kruh služili, sem Vam vse naznanil, kar bi utegnulo čestite bralce Vašega lista zanimati. X. Y.

Z Gorenjskega, 15. oktobra. Kedor pozna ne ravno ugodne razmere naše gorenjske doline, bi morda vzradoščen priznal, da je tovarna na Savi dobrotna zgradba za naše ljudstvo. Koliko človeških moči je treba pri Martinji peči, kjer se napravlja plin, ki na svojem mestu z nepopisno intenzivno vročino topi in prestvarja iz starega nerabnega železa novo. Koliko rok se giblje ondi, kjer odvažajo novo železo na priprave prostore. Koliko oči se bliska pri raznih valjarjih, izmej kojih se storjena žica razne debelosti kakor žareča kača vije po širnem prostoru. Koliko gibčnih oseb se zopet giblje in suče ondi, kjer se delajo žreblji in lijó raznovrstni izdelki. Ako torej vse to in drugo prevdarimo in poleg tega še pomislimo, kako urno se razni izdelki dalje razpošiljajo, tako, da ni moč ustrezati vsem naročbam, potem bi srečne smeli šteti Jeseničane in okoličane! Koliko zaslužka bode imelo do 500 ljudi! Kako se bode povzdignila naša gorenjska dolina! Čestitati, pravim, bi morali zgradnikom na tako imenitni, dobrotni zgradbi, ako bi v istini tako bilo! Toda žal, da ni tako! —

Domačine povsod zatirajo, tujce pa pretežujejo. Tujec gospodari, domačin pa po suženjski trpi.

Naš delavec trpi kakor živina, si lomi in žge in trga in drobi posamezne ude itd., vendar pa mora ne-le kako po germansko olikano psovko, kakeršnih se mi gabi zapisati, spraviti v predale svoje potrpežljivosti, marveč trpeti celo razne surovosti. —

Pri vsem tem se je pa sužnjem v Egiptu vendar bolje godilo, kakor našim delavcem. Prvi so imeli polne lonce mesa, naši delavci pa stradajo, ker še za sol komaj zaslužijo. Kako hočejo potem preživiti še svojo družino? O ko bi ti tuji gospodje tudi našim domačim delavcem dajali tolikošne plače, kolikoršne dajo svojim, s kakim veseljem in pridnostjo in zadovoljnostjo bi delali! Fizične moči bi imeli več in zvesteje bi služili svojim gospodom, kakor vsak tujec, ki se kljub visoki plači kmalu naveliča tolikega napora. Potem bi se tudi ne bilo treba bati, da bi se kedo vadił ogrskega odštevanja, kakor se zdaj vedno sliši, ali da bi se kedo, kedar mesec mine, ne prašajoč za račun pri onem, ki mu je dajal hrano, po francosko zgubil iz doline v blaženi „rajh“ ali kamur si že bodi. Zakaj se vendar ne bi domačinom zboljšavalo gmotno stanje, kakor se je nekdanj širokoustno obetalo? Zakaj ne bi se domači kraj podpiral in domača korist? Kakor se čuje, bode se še celo zdravniška služba pri tovarni odvzela domačinom ter izročila tujcem. Kam meri vse to? Dovolj britkih skušenj imamo že, kakošno srečo in blagor so nam prinesli tujci v dolino. Vera in morala zginjate od dne do dne, mir in zadovoljnost je slana vzela, ponočne sove in vrane delajo noči grozne s svojim divjim krokanjem. Še celo okna se tresejo in pokajo in treba je pri belem dnevu prižigati jeklene sveče, kakor se je pred 3 tedni godilo, da se preženó in ukroté take pošasti. Stari ljudje pravijo, da ne pomnijo takega rogoviljenja v naši mirni dolini, zdaj pa ga ni tedna, da bi se kje ne spoprijeli in okavsali. Ubogi Jeseničani! Praša se pač, kam meri vse to?

Bistro oko, ki pozna viših in nižih tujih glav bolezni, bode takoj opazilo, da se vse to vrši v smislu društva „Südmärk“. Uničiti naše ljudstvo moralno in fizično, prognati ga iz doline in to spraviti pod slovanstvo povsem zagrizeno tujo oblast, to je namen nekih olikanih(?) moč matere Germanije. Naj pojasnim to stvar nekoliko. Neki hišnik je delal pri zvarni. Njegovo posestvo bi bili radi kupili za to-

varniške namene za male kracarje. Ou pa, kakor nekdanj Nabot, noče prodati dedšine svojih očetov, Kaj se mu zgodi? —

Služba se mu odpove. Seveda on zahteva, da se mu pismeno naznanijo in potrde vzroki odpovedi iz službe. Tega se nekdo ustraši in on ostane še v službi. Kaj pa potem? Vsak čin je vreden plačila. Evo ga vam! Nekega dne strmi in se praska za ušesi naš hišnik čudeč se, kako so mu od treh strani 3 metre visoke „planke“ iz zemlje prirastle okolu hiše ter mu zaprle solnčno luč, koju Bog še celo krivičnim deli. Nečuvno, a vendar istina! Zdaj pa še reci kedo, da to ni v smislu društva „Südmärk“? No, pa lojalni in sicer olikano (?) lojalni so tudi naši „pobiči“ matere Germanije, to se zna! Na rožnivenško nedeljo imamo po kmetih navado, da slovesno slavimo god presvetlega nam vladarja. Ti lojalni sinčki pa v neki kapelici vladarja iz spodnjega sveta krulijo svojo nebeško krasno (?) „die Wacht am Rhein“ ne zmeneč se za to, da jih neki gospod opominja rekoč, da se take izzivajoče budalosti ne spodobijo pri nas, še manj pa na tak dan! In še oštr je držal malo da ne z lojalnimi (?) pobiči. Komentara ni treba. Nadejajoč se, da se kaj takega ne bode več zgodilo v naši dolini, končam. Pri priložnosti še kaj! —

Iz Prage, dné 14. oktobra. (Deželni zbornski vpliv na stranke. — Nova nesreča na Karolovem mostu. — Razno.) (Konec.) Tak položaj je torej pri nas. Samo dobra volja vlade v pomirjenje ljudstva na pravičnih podstavah more privedi češki in nemški ljud h kompromisu, ki pa mora tudi biti sklopljen v sreih ljudstva, hrepenečega po poravnanji političnih, pravnih, narodnogospodarskih in državnih vprašanj; za rešenje narodnostnih vprašanj je pa to težko poročstvo, to tiči v značaj naroda. Narodi imajo ta svoj boj za narodni obstoj na širokem polji življenja že v krvi, in te krvi ni možno z drugo nadomestiti; tu samo čuti vzajemne človekoljubnosti, pohajajoče iz krščanskih načel, mogó porok biti za ustrpnost in ljubezen med narodi — do sprave!

In če je ljudem tako težko ovladati medsebojne čute, tem težje je brzdati življene. Pri poslednji povodnji, kot znano, sesul se je 6. in 7. steber Karlovega mostu. Obok pa, od 5. do 6. ostal je viseč na 5. stebri nad vodo. Minoli ponedeljek 13. t. m. pred 10. uro dopoldne, ko so odvažali zakopniki med 5. in 6. mostnim stebrom in pospravljali kamenje in so stali v čolnih, sesul se je obok na 5. stebri doli na vojake in delavce. Peza tega oboka tehtala je blizu 20.000 kilogramov, torej je bil padeč v vodo in tlak vzduha tako močan, da je bruhnil vodo kvišku preko 6. stebra in popihnil vse v Veltavo, ki so na njem delali. Med delujočimi na vodi je navstala nepopisna zmedenost, delavci in vojaki so se borili z valovi, več nego 30 oseb je bilo pometanih med skale iz vode štrleče. V prvem trenotji je vsak mislil, da je to provzročil dinamični strel, ker zakopniki trgajo trdno zidovje sesutih stebrov z dinamitom. Vzrok obokovega sesutja bilo je stresenje vsled dinamitovega streljanja, pa tudi slaba opora, ker ni bil obok vsled prejšnjih poprav zadosti vtrjen v steber. Po mestu je navstala nepopisna razburjenost. Ponesrečenih ni nobeden mrtev, pač pa je ranjenih več ali manj 17 oseb, med njimi 4 zakopniki in ženijski stotnik. Ranjene so potem prepeljavali na čolnih v bližnji križevniški samostan in Kraljeve toplice, potem pa v kočijah ali pa v nosilnicah v bolnišnice.

Za poplavljenje se je do 12. t. m. nabralo pri deželnem podpornem odboru v gotovini 511.983 gl. 69 kr.; za deželno jubilejno izložbo je pa vlada dovolila loterijo z 800.000 srečkami po 1 gl., podjetje bode odboru gotovo naklonilo lep dobiček.

Le malo je slučajev, da bi se štirji bratje posvetili duhovniškemu stanu v jedni in isti rodbini, kakor je bilo to v rodbini Ernesta Rameša v Podulši blizu Jičina. Najstarejši sin, veleč. gosp. Jos. Rameš, je kapelan v Kostelni (budjej. škofija), drugi č. g. Ernest Rameš je kapelan v Libuni poleg Jičina (ljitom. škofija), tretji č. g. Jan Rameš je kapelan v Hotuscih blizu Časlave (kraljevogr. škofija) in četrti, novomašnik, č. g. Vinc. Rameš, je te dni postal duhovniški pomočnik blizu Nov. Bidžova (kraljevogr. škofija).

Blizu občine Skupic pri Postoloprthi stoji na bregu reke Oharke samotna lovska hiša. Na tem mestu je nekdanj stal jako imovit benediktinski samostan, ki je slul kot „vrata apostolov“. Ta samostan je bil založen leta 1121. V husitskih vojskah

je bil dné 20. maja l. 1420. požgan, razdejan in mnih pomorjeni, samo nekateri so ušli. Le-ti so bogate zaklade samostanske, med njimi zlate sohe dvanajst apostolov, zakopali v podzemeljski hodbi, koja se nahaja pred altarjem skupiške cerkve. Te dni so pričeli kopati po tej hodbi, doslej sicer brez uspeha.

Prijatelje slovanskih jezikov bode gotovo obveselilo, ako jim še povem, da se bode letos v Maškovi šoli slovanskih jezikov poučevalo tudi v slovenščini!

Dnevne novice.

(Deželni zbor kranjski) ima svojo četrto sejo prihodnji petek ob 10. uri.

(Iz Poreča) poroča telegraf, da v sinočni seji deželnega zbora isterskega predsednik ni dal na glasovanje predloga, da se potrdi izvolitev slovanskih poslancev Jenka in Mandića, ker je večina italijanska zapustila zbornico.

(Važen odlok za društva.) Ministerstvo za notranje stvari je določilo, da tiskani imenik društvenih udov pripada k onim raznim dokazom v § 13. društvenega zakonika z dné 15. nov. 1867 ter da jih zato treba vselej predložiti političnemu oblastvu.

(Kanonično vmeščen) je bil danes č. g. Janez Plevaneč na župnijo Boštanj.

(Kako si razlagajo Nemci § 19?) — Slovenska občina Mozirje je zahtevala, da se v ljudskih šolah te občine ne poučuje nemščina kot obligatni predmet, ampak kot prostovoljni. Deželni šolski svet štajarski je odklonil to zahtevo. Ministerstvo pa je uničilo sklep dež. šolskega sveta, a samo ni ničesar določilo v tem oziru, vzlasti gledé na tretji odstavek imenovanega paragrafa, ki se glasi: Javne šole naj se tako osnujejo, da se vsaki narodnosti brez uporabe kake sile za učenje drugega deželnega jezika ponudijo potrebna sredstva, da se izomika v materinem jeziku. Štajarski deželni šolski svet je pa določil, da se zadosti § 19., ako je v ljudski šoli v Mozirju učni jezik slovenski, zakaj s tem imajo slovenski učenci že sredstvo, da se izomikajo v svojem domačem jeziku. Vprašanja, ali mora biti drugi deželni jezik obligaten ali prostovoljen, ne določuje ta paragraf in to stvar prepušča deželnim šolskim svetom. Kaj bi bilo, vpraša „Vaterland“, ko bi se § 19. tako kakor tukaj razlagal za nemške otroke?

(Šolstvo v Ljubljani.) Gosp. E. Lab je v zadnji številki lista „Učiteljski Tovariš“ napisal članek: Šolstvo ljubljansko začetkom šolskega leta 1890/91. Iz tega zanimivega poročila posnamemo nekatere date: Na višji gimnaziji je 575 dijakov, na nižji 347; profesorjev je na obeh zavodih 34; slovenske oddelke v spodnjih razredih obiskuje 498 učencev, nemške 120. — Na realki je 387 učencev in 19 učiteljev. — Na pripravnicah je 89 kandidatov in 83 kandidatinj. — Ljudske šole: Prva mestna petrazredna deška šola ima 424, druga 559 učencev; osemrazredna dekliška šola 382. — Mestna nemška deška šola 148 učencev, nemška dekliška šola 268 učenk. Šola na Barji šteje 89 učencev; vadnica za dečke 120, za deklice 135. Privatne šole: Vnanja uršulinska šteje 603, notranja 252. Deška šola pri Waldherju 26; dekliška v Rhenovem zavodu 43, v Huthovem 68, v Lichtenturnovem 169 učenk; deška šulferajnova šola šteje 204 učence. — Srednje šole štejejo 1397 učencev in 83 učenk. Ljudske šole obiskuje 3568 učencev in učenk in od teh jih je čez 1000 v nemških šolah; torej malo da ne tretjina. Res daleč smo prišli v slovenski metropoli.

(„Glasbena Matica“) je imela dné 18. oktobra letni občni zbor. Iz poročil, katere objavimo na drugem mestu, razvideti je, da „Glasbena Matica“ vrlo napreduje. Preteklo leto je imela dohodkov 5261 gl. 41 kr., troškov pa 4935 gl. 45 kr. Proračun za l. 1890/91 kaže 1720 gl. primanjkljaja, katerega je pokriti s podporami vis. naučnega ministerstva, deželnega in mestnega zbora in hranilnice. — V novi odbor so izvoljeni gg.: Fr. Ravnikar predsednik; dr. vitez Bleiweis, Fr. Drenik, dr. Ferjančič, A. Foerster, J. Krulec, dr. Majaron, Josip Nolli, Josip Paternoster, Anton Svetek, V. Valenta, J. Vencajz, A. Žumer, Dan. Faigelj, S. Gregorčič, Anton Starec, Fr. Sušteršič, J. Žirovnik.

(Razpisane učiteljske službe.) 1. Drugo učno mesto v Dolenji Vasi (kočevski okraj), 450 gl. plače — stalno ali začasno; obrok za prošnje do 1. novembra. — 2. Drugo učno mesto v Koprivniku (kočevski okraj), 400 gl. plače, začasno

stanovanje — stalno ali začasno; obrok za prošnje do 1. novembra. — 3. Drugo učno mesto (za učiteljico) v Kropi, 400 gld. plače in prosto stanovanje — stalno; obrok za prošnje do 2. novembra. — 4. Učiteljska služba na jednorazrednici v Čateži (novomeški okraj), 450 gld. plače, 30 gld. opravilnine in prosto stanovanje — stalno ali začasno; obrok za prošnje do 14. novembra. — 5. Četrto učno mesto v Trnovem (postojnski okraj), 400 gld. plače — stalno ali začasno; obrok za prošnje do 20. novembra. — 6. Na dekliški šoli pri sv. Jakobu v Ljubljani mesto učiteljice s 600 gld. plače, eventuelno mesto podučiteljice s 500 gld. plače — stalno; obrok za prošnje do 15. novembra. — 7. Na mestni nemški dekliški šoli v Ljubljani mesto učiteljice s 600 gld. plače, eventuelno mesto podučiteljice s 500 gld. plače — stalno; obrok za prošnje do 15. novembra. — 8. Na mestni nemški deški šoli v Ljubljani mesto učitelja s 600 gld. plače, eventuelno mesto podučitelja s 500 gld. plače — stalno; obrok za prošnje do 25. novembra.

(I. občno uradniško društvo) Avstro-Ogrske bode povodom petindvajsetletnice svojega obstanka dné 20. novembra 1890. l. opoldne priredilo slavnostno zborovanje na Dunaji v veliki dvorani cesarske akademije znanostij (Stadt, Universitätsplatz 2) in istega dné zvečer slavnosten banket s skupnim obedom. Člani uradniškega društva kranjske skupščine, kateri se želé vdeležiti te slavnosti, naj se brž ko mogoče pismeno oglašé pri tukajšnjem odboru kranjskega odseka uradniškega društva, kateri jim bode preskrbel dotične vstopnice, kolikor jih je še na razpolaganje. Istotako sta sklenila imenovani odbor in pa načelnistvo tukajšnjega hranilnega in posojilnega uradniškega društva povodom te petindvajsetletnice prirediti zabaven večer v Ljubljani za ude kranjskega odseka tega društva. Dan, ura in prostori temu večeru se bodo pozneje naznanili.

(Nagla smrt.) Nenadoma je umrl danes ob 1/2 12. uri čevljar Kavčič, stanujoč v Florijanovih ulicah št. 44. Pri delu na stolu sedeč zgrudi se od mrtvouda zadet mrtev na tla.

(Tržaški petardovec Coretti) je obdolžen treh zločinov s petardami in obsojen na šestmesečno težko ječo; vrhu tega mora plačati 2300 gld, globe za telesno poškodovanje dečka Boldrina.

(Hrvatsko slovstvo.) Krasno knjigo je zopet izdala „Knjižara dioniške tiskarne“ v Zagrebu z naslovom: „Mythologija Grka i Rimljana“. Napisao Dr. Otto Seemann. Prievod s njemačkoga. — Knjigo krasí 88 slik, obseza 263 strani tiskanih na finem papirju, ter stane 1 gld. 60 kr.

(„Theologisch-praktische Quartalschrift“) izšel je četrti zvezek, poln izvrstnega, raznovrstnega gradiva. Za politike in časnikarje sta vzlasti važna članka: Scheicherjev: „Kirchliche Zeitläufe“, in dr. Fr. Schindlerjev: „Das Inseratenwesen, betrachtet vom Standpunkte der christlichen Moral“. — Priporočujoč ta izvrstni strokovni list slovenskim duhovnikom, omenimo, da veljajo na leto štirje debeli zvezki (skupno čez 1000 strani) 3 gld. 50 kr. Naročitev sprejema tudi „Katoliška Bukvarna“ v Ljubljani.

(Glavni dobiček) dunajskih razstavnih sreček znaša 50.000 gld. Opozarjamo p. n. občinstvo, da bode zadnje izžrebanje že 30. oktobra.

Telegrami.

Dunaj, 21. oktobra. Štrajk pri tramwayi poslujočih oseb je končan. Štrajkovci so izjavili, da pričnó jutri svoj posel na vseh progah, zahtevajo pa pregled novega služabnega reda.

Praga, 21. oktobra. Spravna komisija je rešila danes tri točke predloga o deželnem kulturnem svétu. Točko 3. tega predloga o volilnem redu so sprejeli Nemci in veleposestniki. Pri točki 5. sta govorila dr. Grégr in dr. Rieger proti preveliki razdelitvi kulturnega svéta. Točka 5. je bila naposled sprejeta po vladnem predlogu; proti temu so glasovali Mladočehi, dr. Rieger in Kučera. Predlog Škardov naj cesar imenuje predsednika, je bil odklonjen, zanj so glasovali Mladočehi in dr. Rieger.

Budimpešta, 22. oktobra. Včera sta trčila na postaji Alberti-Irsa avstrijsko-ogrske državne železnice dva tovorna vlaka drug ob drugzega. Ena oseba je težko, osem pa lahko poškodovanih. Poškodovani tir so vže popravili.

Beli Grad, 21. oktobra. Državnemu svétu se je predložil postavni načrt o ministerski odgovornosti, po katerem naj bi bili ministri za svoje prestopke kašnjeni z zaporom in konfiskacijo njihovega premoženja.

Bruselj, 22. oktobra. Pri volitvah v občinski svét so dobili liberalci sedeže v 11, katoliki v 46 občinah. Ožjih volitev je bilo 16 in sicer 5 ugodnih za katolike, 11 pa za liberalce.

Pariz, 22. oktobra. Carnot je poslal gospici Mohrenheim, hčeri ruskega poslanika, krasni vasi kot ženitovanjsko darilo. Bržkone se bode Carnot tudi vdeležil ženitovanja.

Carjigrad, 21. oktobra. Včera so odveli na parniku znanega glavarja Kurdiv, Muso Beya v Medino.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja		barometra v mm	termometra po Celziju			
21	7. u. zjut.	738.1	4.0	sl. svzh.	oblačno	2.20
	2. u. pop.	738.6	6.4	"	del. jasn.	dež
	9. u. zveč.	741.3	2.0	"	oblačno	
Srednja temperatura 4.1°, za 6.2° pod normalom.						

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

22. oktobra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	88 gld. 10 kr.
Srebrna " 5% " 100 " " 16%	88 " 25 "
5% avstr. zlata renta, davka prosta	107 " 10 "
Papirna renta, davka prosta	100 " 95 "
Akcije avstr.-ogrske banke	982 " — "
Kreditne akcije	305 " 75 "
London	115 " 85 "
Francoski napoleond.	9 " 10 "
Cesarski cekini	5 " 47 "
Nemške marke	56 " 55 "

Mila prošnja!

„Roka Gospodova težko leži nad njegovim ljudstvom“, tako je nekdaž tožil prerok, posebno bode rada naša itak uboga Dolenjska vzlasti to jesen pritrčila tem bridko tožečim besedam. Hudo pomanjkanje pitne vode, in sedaj pa ob kratkem toliko požarov! Žalostno se glasé poročila iz teh krajev; ljudje nimajo ne hrane, ne obleke, ne kotička zá-se, ne strehe za živino. Bèdo, katera vlada v takih krajih, je pač težko popisati. Pa kaj pomagajo lepe besede gladnemu seljaku, ki se trese od mraza in lakote. Dejanj pričakujejo od nas. Naj pomaga vsak, kolikor more, ne gledé na to, da je že tú ali tam pomagal. Poleg potrebne hrane reveži pred vsem potrebujejo obleke. Vsakdo skoraj ima kakšno ponošeno obleko, katere mnogo ne čísla, a revežapogoreleca bo pa vendar-le grela in mu trpljeaje kolikor-toliko lajšala. Rad bi dal, ali ne vem kako, bode rekel marsikdo. Glejte, to se prav lahko pomaga. Predsedništvo Vincencijsve družbe v Ljubljani (Stari trg št. 13) prav hvaležno in z veseljem sprejema darove, bodisi v obleki ali denarjih, in bode z največjo radostjo to poslalo revežem; dobrotljivi Bog, ki je plačnik za reveže, bode vse to stotero poplačal.

Dragi rojaki, tukaj je tudi najlepša prilika, da svoje rodoljubje v dejanji pokažemo. Torej, rojaki, na delo rodoljubno in plemenito!

V Ljubljani, dné 22. oktobra.

Dr. Anton Jarc,

predstojnik Vincencijsve družbe.

Umrlí so:
19. oktobra. Anastazija Mav, gostija, 66 let, sv. Petra cesta 27, krvavenje — Marija Stibernik, delavka, 23 let, Opekarska cesta 9, jetika. — Jožeta Dežman, delavka, 20 let, Sodarska steza 4, jetika.
V bolnišnici:
17. oktobra. Štefan Obid, kajžar, 65 let, pljučnica. Franciška Papež, kuharica, 45 let, pljučna edema.
19. oktobra. Jožef Kožel, gostá, 48 let, dysenteria.

Lepo in bogato s pravim zlatom
pozlačene

(5—4)

nagrobne križe

priporoča po nizkih cenah

Andr. Druškovič,

trgovec z železnino v LJUBLJANI,
Mestni trg 10.

Na zahtevanje določljejo se
obrazci in ceniki franko.

Predzadnji
teden!

Dunajske razstavnne srečke à 1 gl.

Glavni dobiček

50.000

gld. vrednosti.

11 srečk 10 gld.

2291 dobitkov.

6 srečk 5 gl. 50 kr.

Srečke po 1 gld. pri C. C. MAYER-ji v Ljubljani.

(24)